

Štoreški

ŽELEZAR

Leto XX. 1980

JANUAR 1980 ŠT. 1

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE

USPEL REFERENDUM

Večmesečne priprave na referendum, ki je bil 14. decembra 1979, so pokazale, da smo opravili še en korak bliže k zastavljenim ciljem samoupravne organiziranosti in interne zakonodaje. Obsežen paket samoupravnih aktov in dopolnitev je pomenil dokaj zahteven in temeljit pristop k obravnavi in oblikovanju vsebine pri razpravi posredovanih samoupravnih aktov. Kljub pripravam na volitve v samoupravne organe, ki so bile prav tako na dan referenduma, o čemer poročamo na drugi strani, smo uspeli pripraviti referendumsko gradivo v taki obliki, da so bila z veliko večino glasov sprejeta. Na dan referenduma je bilo od 3.494 volilnih upravičencev od-

Na volišču Livarne I

sotnih 446 delavcev ali 13,3 %, tako, da je na volišča prišlo 3.028 delavcev oziroma 86,7 %. Izid glasovanja za posamezne samoupravne akte, za katere so se odločali vsi zaposleni, je bil naslednji: od skupno 3.494 zaposlenih v DO Železarni Štore je glasovalo:

- za statut SOZD Slovenske železarne 2.684 delavcev ali 76,8 %;
- za samoupravni sporazum o združevanju sredstev za stanovanjsko izgradnjo in skupnih osnovah in merilih za urejanje stanovanjskih razmer delavcev temeljnih organizacij in delovnih skupnosti 2.622 delavcev ali 76,2 %;
- za pravilnik o urejanju stanovanjskih razmerij delavcev temeljnih organizacij in delovnih skupnosti 2.631 delavcev ali 75,3 %;
- za spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združitvi v DO Železarno Štore 2.675 delavcev ali 76,6 %;
- za spremembe in dopolnitve statuta DO Železarne Štore 2.640 delavcev ali 75,6 %;
- za spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razpolaganje čistega dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke in sklada skupne porabe 2.660 delavcev ali 76,1 %.

Poleg navedenih samoupravnih aktov so temeljne organizacije in delovne skupnosti sprejemale še druge samoupravne akte in njihove spremembe. Poglejmo si, katere samoupravne akte oziroma njihove spremembe in dopolnitve so sprejemali v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih:

- pravilnik o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke po delu in rezultatih dela delavcev v TOZD in DS. (Ta pravilnik so delavci sprejemali na samoupravnih delovnih skupinah in delavskih svetih, vendar ga je bilo potrebno sprejeti na referendumu);

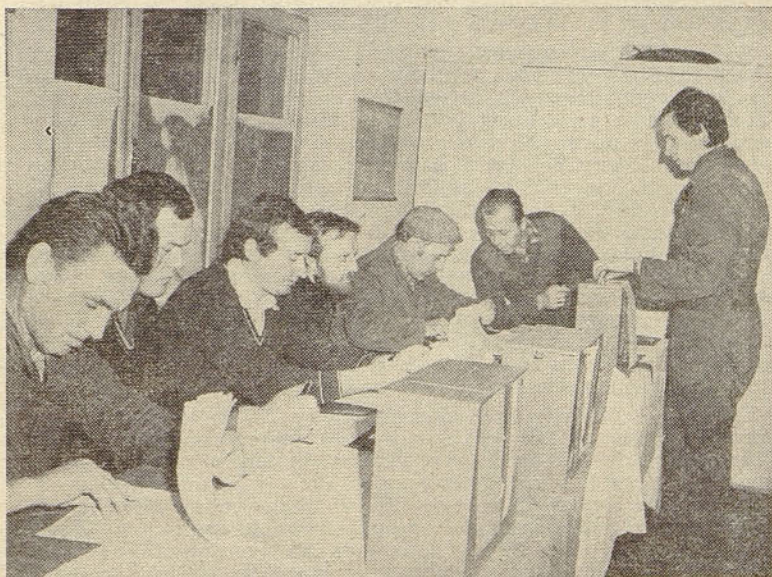

Volišče jeklarne

- spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združitvi v temeljno organizacijo;
 - spremembe in dopolnitve statuta temeljne organizacije — delovne skupnosti.
- Tudi za navedene samoupravne akte so delavci glasovali 62—97-odstotno.

Najbolj obremenjeni so bili prav gotovo delavci novoustanovljenih TOZD, saj so sprejeli kar 12 samoupravnih aktov oz. dopolnitev. Za njihovo aktivnost zaslužijo vse priznanje in pohvalo. Aktivnost iz leta 1979 se na področju samoupravne zakonodaje prenaša v leto 1980, v katerem moramo sprejeti še vrsto pomembnih samoupravnih aktov.

KF

Živahno je bilo tudi v MO

Oblikovanje 5-letnega plana

Slovenske železarne so se v prvem desetletju po obsegu povzpele na vrh sestavljenih organizacij republike, v drugem pa morajo doseči kakovostni preporod in iz bremena postati devizni vir plačilne bilance Slovenije. Na ta cilj srednjeročnega obdobja 1981—1985 bi morala biti naravnana renesansa slovenskega železarstva.

Letošnjemu 36-letnemu slavljenju rojstva naše federativne, socialistične republike se je pridružila počastitev 10-letnice delovanja združenega podjetja oziroma sestavljene organizacije združenega dela Slovenske železarne.

Veliko se je v zadnjem desetletju v slovenskem železarstvu dogodilo. Upravičeno so bili v letih 1967, 1968 in tudi 1969 v železarnah na Jesenicah, Ravnah in Štorah zaskrbljeni za usodo tovarn črne metalurgije v naši republiki. Vse tri delovne organizacije so se zvižale v ekonomskih krčih poslovnih izgub in iskanje rešitve v integraciji slovenskega železarstva je bilo gospodarska nuja. Celotno več smo si zaobljubili, kot smo pozneje na področju združevanja dela in sredstev resnično speljali. Hitro izboljševanje ekonomskega položaja po združitvi je v posameznih delovnih organizacijah zmanjševalo združevalno vneto. Uspeh prvega desetletja sozda Slovenske železarne pa je vseeno očiten.

Začetki skupnega življenja slovenskih železarn so bili težavni, zagretost pa velika. Brez skupnih služb v združenem podjetju smo vzajemno urejali vso specializacijo proizvodnje, odstranjevanje nerentabilne proizvodnje in poslovnih izgub, usklajeno povečevali proizvodnjo, sanirali stanje in krepili akumulativnost. Fizičen obseg proizvodnje je najbolj rasel v prvem skupnem petletnem obdobju 1971—1975, v sedanjem srednjeročnem planu 1976—1980 pa so uspehi večji v finančnih rezultatih.

DUŠI NAS ZUNANJETRGOVINSKI PRIMANJKLJAJ

Sozd Slovenske železarne ob desetletnici rojstva predstavlja po skupnem prihodu največjo organizacijo združenega dela v Sloveniji, je med prvo deseterico v državi, ima najboljši ekonomski položaj v jugoslovanski črni metalurgiji, z bruto akumulacijo prek pol-druge milijarde dinarjev letno ima dober finančni vir za krepitev svojega organizma in uspešno poslovanje v prihodnosti. Proslavljanje je sedaj za nami, zato je treba trezno ugotoviti, da poslovne rezultate nismo dosegli ob posebnih naporih, da je v delovnem času Slovenskih železarn še veliko rezerve, da nista idealni niti delovna niti tehnološka disciplina in da celo strokovni delavci še ne dajejo vsega od sebe. Naši uspehi so relativni in prej rezultat slabe domače konkurence kot resničnih proizvodno-poslovnih dosežkov.

Celotno jugoslovansko gospodarsko in z njim družbenoekonomsko stanje ni ugodno. Ze dolgo nas pestijo visoka inflacija, poviševanje življenjskih stroškov, visok zunanjetrgovinski deficit, negativna plačilna bilanca in padanje vrednosti domače valute. Vsa opozorila, sprožena na mnogih kongresih in konferencah, so bila brezplodna, zunanjetrgovinski primanjkljaj in dviganje cen, ki nam brez muk rešuje naše poslovanje, gresta nezadržno po svoji poti dalje. Tako stanje ne dela ugleda niti proizvodni ustvarjalnosti niti celotni samoupravni družbeni ureditvi.

V desetih mesecih letošnjega leta je Jugoslavija izvozila za 95 milijard dinarjev, uvozila pa za 193 milijard blaga, kar pomeni, da smo z izvozom pokrili le 49 % uvoza. Slovenija je na boljšem, saj je z uvozom pokrila 59 % uvoženega blaga; vedeti pa je treba, da imamo manjše neblagovne devizne prihodke. Zadolženost države, ki je posledica primanjkljaja v plačilni bilanci, je dosegla tako višino, da je izhod edino le še v boljšem delu, manjši porabi, povečanem izvozu in znižanem zunanjetrgovinskem deficitu.

Tudi Slovenske železarne devizni bilanci republike in federacije pridajajo primanjkljaj. Niti polovice uvoza energije, surovin, rezervnih delov in opreme ne pokrijejo z lastnim izvozom.

Smo na pragu zadnjega, petega leta srednjeročnega obdobja 1976—1980. Ocena za leto 1979 nam po 11 mesecih jasno kaže, da v tem letu Slovenske železarne načrtovane proizvodnje ne bodo dosegle, s tem pa se odmikajo tudi cilji petletnega plana.

V letu 1979 pričakujemo, da bodo Slovenske železarne izdelale okrog 775.000 ton surovega jekla ali okrog 20.000 ton manj od zadnjega leta predhodnega petletnega obdobja 1975. Nazadovanje v proizvodnji jekla je posledica zapoznele nadomestitve SM jekla z elektro jeklarno iz nove peči v Štorah in zniževanje proizvodnje jekla na Jesenicah. Samo Železarna Ravne uresničuje planirano rast proizvodnje jekla, leta 1979 ga bo izdelala okrog 214.000 ton ali 10,3 % več kot leta 1975. Z dodatnim talilniškim agregatom bi se položaj leta 1980 moral popraviti. V blagovni proizvodnji je zaradi oskrbe s polizdelki položaj boljši, pa vendar tudi v tem pomembnem kazalcu fizične proizvodnje zaostajamo za dinamiko petletnega plana. Ocena kaže, da bodo z medsebojnim prometom vred DO Slovenske železarne tržišču posredovale okrog 800.000 ton blaga, kar je na ravni leta 1978. Predzadnje leto petletnega obdobja so Slovenske železarne torej stagnirale v finančnem obsegu proizvodnje, napredek pa bo v skupnem prihodu in zlasti v izvozu.

Eksterne realizacije bodo dosegle okrog 13,4 milijarde dinarjev ali 25 % več od leta 1978; pri uvozu bodo napredovale na okrog 58 milijonov dolarjev ali za celih 41 %. Rast izvoza bo največji uspeh leta, ki se izteka in rezultat kaže na to, da cilj petletnega plana 96 milijonov dolarjev izvoza za leto 1980 ni bil nerealno načrtovan in da je kljub velikemu zaostanku za predvideno dinamiko v prejšnjih letih celo dosegljiv. To pa je v sedanjem deviznem položaju najvažnejša zadolžitev republiškega dogovora o temeljnih družbenega plana 1976—1980.

IZVOZ — POGOJ NAPREDOVANJA SŽ

Leto 1980 bo za jugoslovansko in slovensko gospodarstvo posebej pomembno. Je zadnje leto srednjeročnega obdobja 1976—1980, zato bo pomenilo finalni in najnapornnejši del borbe za doseganje ciljev petletnega družbenega plana. Sočasno bo to leto izhodiščno leto za naslednje srednjeročno obdobje 1981—1985, v katerem je treba oblikovati in sprejeti petletne plane proizvodnje in razvoja. To delo čaka tudi sozd Slovenske železarne.

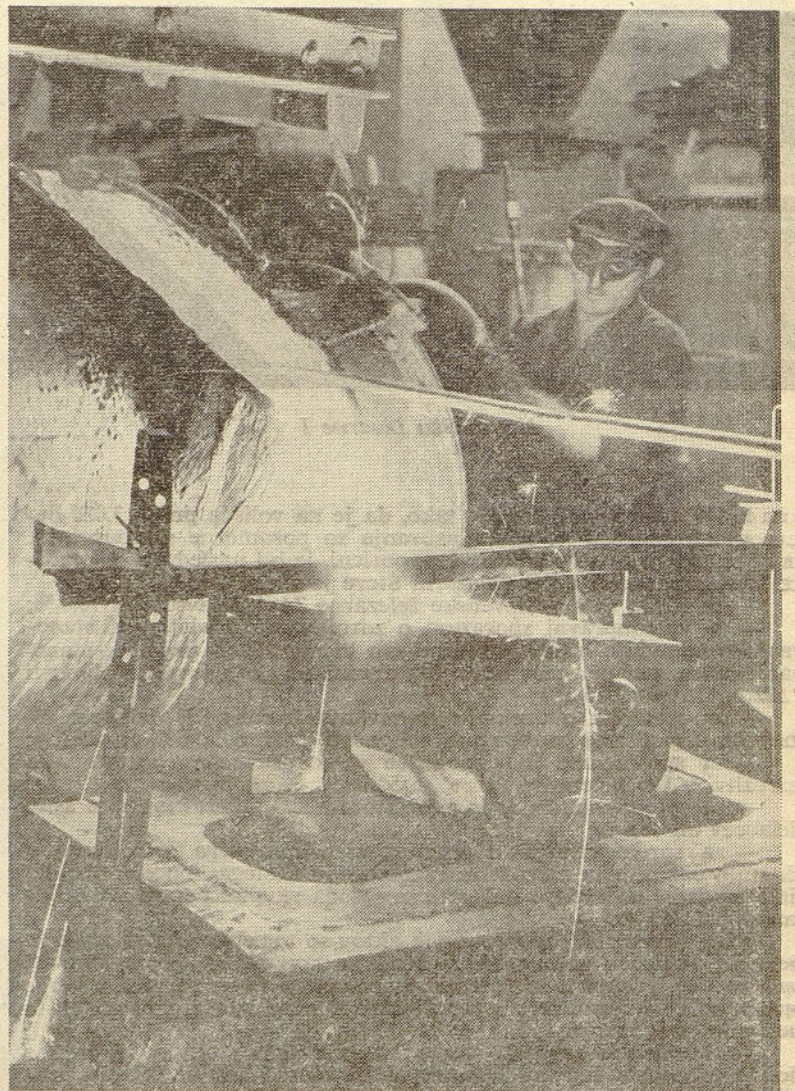
V obdobju 1981—1985 bo potrebno doseči to, kar se v sedanjem srednjeročnem obdobju ni uresničilo in planirati nove višje cilje proizvodne ustvarjalnosti, ekonomičnosti in gospodarske utemeljenosti. Pri načrtovanju razvoja bodo Slovenske železarne morale upoštevati svojo tradicijo, sposobnost, lokacije, v katerih se delovne organizacije sozda nahajajo, energetska omejenost, ekološke probleme, zunanjetrgovinski primanjkljaj države in deficit v devizni plačilni bilanci Slovenije. To je možno doseči samo s pametnim razvojem elektrojeklarstva.

Proizvajalci jekla so v Sloveniji neprestano pod ognjem kritike:

- da niso usklajeni s potrebami in razvojem slovenske kovinske industrije,
- da so veliki porabniki energije,
- da črpajo velika investicijska sredstva,
- da v republiki nimajo ne surovin, ne delavcev in le delne porabnike,
- da so zunanjetrgovinsko pasivni in bremenijo plačilno bilanco republike,
- da onesnažuje okolico in
- da delo v črni metalurgiji ni privlačno za mladino.

Vse te pripombe niso objektivne. V razvojnem planu naslednjega srednjeročnega obdobja pa bo treba odstraniti upravičene očitke, da sozd Slovenske železarne živi na račun deviz drugih organizacij združenega dela. To pomeni, da je treba povečati privlačnost in produktivnost dela ter učinkovitost investicij, porabo energije poravnati z mednarodnimi dosežki in iz bremena postati vir devizne plačilne bilance.

Proizvodnje železa, valjanega, litega in kovanega jekla železarn Jesenice, Ravne in Store ni možno v celoti prilagoditi slovenski porabi jekla. Specializacija proizvodnje je pogoj konkurenčnosti in produktivnosti, zato se ji tudi Slovenske železarne ne morejo odreči. Iz surovinskih, energetskih, ekoloških in ljudskih razlogov se slovenski izdelovalci jekla morajo orientirati na elektrojeklarstvo in s tem na kvalitetna in plemenita jekla. Tudi paleta teh jekel je preširoka, da bi z njo lahko postregli vsem porabnikom. Vsaka specializirana proizvodnja zahteva širše tržno območje za plemenita jekla, pa tudi celotna Jugoslavija je preozka, zlasti če upoštevamo druge domače proizvajalce elektrojekla.

Sodelavec pri ulivanju

Slovenske železarnе bodo kovinsko industrijo republike lahko oskrbovale le toliko, kolikor bo ta zboljševala svojo strukturo proizvodnje in povečevala porabo kvalitetnih in plemenitih jekel. Očitek, da Slovenske železarnе oskrbujejo tudi druge jugoslovanske porabnike, je neutemeljen, saj je v nasprotju z delitvijo dela celotne črne metalurgije in enotnosti jugoslovanskega trga. Drugače je z očitkom, da Slovenske železarnе s tako, sicer logično proizvodno politiko, siromasišo plačilno bilanco republike. V deviznem primanjkljaju je razlog, zakaj se slovenski izdelovalci jekla morajo posredno ali neposredno orientirati na tak izvoz, ki bo v zunanjetrgovinskem prometu pokrival uvoz in prinašal neto devizni učinek.

JEKLARNE SŽ ZA PLEMENITA JEKLA

Dolgo že vemo, da prihodnost slovenskega železarstva ni v izdelovanju navedenih masovnih jekel. Vemo tudi, da je jeklarne treba urediti tako, da bodo sposobne dajati plemenita jekla. Ne pomaga nam nova sodobna hladna valjarna na Beli, če jo jeklarna na Jesenicah ne more oskrbovati s kvalitetnim vložkom. Praksa nas je že izučila, da se navadnih jekel ne izplača izdelovati v lastnih pečeh, temveč jih je bolje kupiti; kvalitetna in zlasti plemenita jekla pa se mora taliti, saj teh polizdelkov ni v prometu, vendar smo še vedno razpeti med kakovostjo in količino.

Za talilnice ali jeklarne Slovenskih železarn velja:

- postati morajo tehnološko sodobne in sposobne za izdelovanje zahtevnega kvalitetnega programa plemenitih jekel;
- dobiti morajo urejene delovne pogoje in take prijemke zaposlenih, da bo delovni kader zadovoljen, stalen in sposoben;
- zagotoviti morajo urejen in stalen vir surovin, surovega železa, jeklenih odpadkov, ferolegur in železove gobe;
- urediti morajo naprave za odstranjevanje prahu, plina, zvočnih in drugih motenj prebivalstva.

Logično je, da take jeklarne ne morejo konkurirati integralnim železarnam, njihova proizvodnja pa se mora omejevati na visoko vredne sortimente. V teh jeklarinah je količina prodajena vrednosti proizvodnje ali višini povprečne realne ocene jekla.

Tovariš Leskošek-Luka pravi: »To so apoteke železarstva«.

Ne bomo grešili, če se pri razvoju slovenskega železarstva ozremo na naše sosedje v Avstriji, kjer je jeklarstvo močno razvito. Na področju plemenitih jekel je pred leti po združitvi Böhlerja, Schöllerja, Bleckmanna in Styrie nastalo podjetje VEW ali združene plemenite jeklarne. Ta tvorba je leta 1975 zaposlovala 27.000 delavcev, izdelala 300.000 ton jekla, jekla in končnih izdelkov prodala za 15 milijard šilingov in to okrog 75 % v izvoz. V teh številkah se vidi povprečna cena, ki je na tono jekla vsaj 4-krat višja od dosežka Slovenskih železarn. VEW je dodatno temu velik avstrijski vir deviz.

Sedanjí proizvodni program železarne Ravne ima nekaj značilnosti avstrijskih plemenitih jeklarj; nadaljnji razvoj, ki bo predvsem odvisen od kakovosti surovega jekla, mora pomeniti nov korak plemenitenja proizvodnje v vseh treh slovenskih železarnah.

Izdelovanje plemenitega jekla zahteva določene optimalne zmogljivosti talilnih agregatov. V sodobnem elektrolejarstvu je obločna peč samo za taljenje; rafinacija in legiranje se opravljata v ponovci, zato temu pravijo izvenpečna ali ponovčna metalurgija, ki jo bodo že v naslednjem srednjeročnem obdobju imele vse tri jeklarne SŽ.

Taka tehnologija je draga, zato je ekonomična samo za jekla, ki jih na enostavnejših tehnoloških postopkih, brez vakuuma in mešanja, ni mogoče izdelati. Grešili bomo, če bomo pri rekonstrukcijah in zlasti pri gradnji nove jeklarne železarne Jesenice poskušali doseči dva udarca na mah, rentabilno proizvodnjo masovnih in plemenitih jekel. Leta 1985 bi moralo biti od celotno izdelane količine Slovenskih železarn vsaj 70 % plemenitih vrst surovega jekla. Taka struktura in možnost trga odreja tudi količine, ki ne bodo dosegle milijon ton letno. Gradnja zmogljivosti prek teh dimenzij bi bila neupravičena, nepotrebna in za predvideno povečanje proizvodnje plemenitih jekel zaviralna.

V naslednjem petletnem planu bo v Slovenskih železarnah v celoti opuščena Siemens-Martinov postopek izdelovanja jekla. Leta 1985 naj bi se v Sloveniji izdelovala samo elektrojekla, kar bo ugodno vplivalo na porabo energije. Proizvodnja jekla iz tekočega železa je energetsko zelo intenzivna. Zamenjava 320.000 SM jekla železarne Jesenice bi moralo pomeniti, da bo pri isti porabi kalorij izdelanega najmanj 400.000 ton elektrojekla. Nova jeklarna ne bo dala samo doseganja pogojev za preorientacijo na plemenita jekla, povečanja povprečne vrednosti proizvodnje, zboljšanja ozračja, temveč tudi varčevanje z energijo.

Modernizacija Slovenskih železarn ne bo modernizacija, če sredstva za dela ne bo spremljala tudi posodobitev jeklarjev. Zapleteni tehnološki postopek bo zahteval sposobne in stalne delavce. To je možno doseči samo s priznanjem vrednosti neprekinjenega dela v jeklarinah. Priti bi morali do tega, da bo izbor za delo v jeklarni pomenil priznanje sposobnosti, dobre prejemke in druge prednosti. Vedeti moramo, da je proizvodnja kakovostnega surovega jekla umsko zahtevno delo in od njega je odvisna proizvodnja vseh drugih obratov metalurške in mehanske predelave ter usoda širokega kroga prebivalstva.

DEVIZNI PRESEŽEK — RENESANSA SLOVENSKEGA ŽELEZARSTVA

Izdelovanje in večstopenjska predelava plemenitega jekla ne bo pomenilo samo hitre rasti vrednosti proizvodnje, temveč tudi možnost za še hitrejšo rast izvoza. Sozd Slovenske železarne ne bo upravičil svojega obstoja, če ne bo združene delovne organizacije do leta 1985 iz pasivcev pripeljal v devizno aktivno sestavljeno organizacijo. V naslednjem petletnem obdobju se mora izvoz povečati vsaj na 150

milijonov dolarjev letno, kar bo še vedno predstavljalo le okrog 15 % realizacije. Vse bo treba postoriti za doseganje tega cilja: povečati notranje materialno vzpodbujanje izvoza, določiti izvozno atraktivne izdelke in jim dati prednost v razširjeni reprodukciji, v SŽ združiti dodatne delovne organizacije, ki bodo predelovale plemenita jekla in bodo izvozno naravnane. Šele takrat, ko bo sozd Slovenske železarne postal devizno donosna proizvodna dejavnost, bo kljub zadrževanju splošno jugoslovanskega pomena odvalil vse kamne spotike in si izblilsko ugoden pogled tudi v republiko Sloveniji.

Pota naše zunanje trgovine so čudna. Nič se nam ne izplača prodati v tujini, vsako uvoženo blago pa je cenejše od domače proizvodnje. Tudi carinske dajatve, ki ščitijo domače proizvajalce in izvozne premije, ki nadomeščajo običajno nižje izvozne cene od cen na domačem trgu, ne zadoščajo. Da je nekaj narobe, so dokaz procesije v Trst. Kaže, da se ljudem celo iz Skopja izplača nakupovanje v Italiji. Ko je človek na svojem zasebnem računu, ne pomaga nobeno prepričevanje zavesti; upravičeno gre tja, kjer je ceneje in bolje. Pomislimo samo, koliko se potroši denarja, bencina, časa in vsega drugega za nakupe v maloprodaji tujine tistega blaga, ki bi ga Jugoslavija lahko uvozila po izvoznih cenah vsaj 30 % ceneje, kot ga plačujejo posamezniki na tržaških stojnicah. Tega kljub jezi nismo sposobni organizirati zato, ker pri nas vsako blago takoj dobi notranjo prodajno ceno, v katero so vgrajena vsa učinkovita in neproduktivna dela, potrebna in škodljiva režija in zopet se izplača v Trst. Rešitev je treba iskati samo v povečani produktivnosti in znižanju proizvodnih stroškov. To velja tudi za proizvajalce jekla. V to področje spada prav tako izraba razpoložljivih zmogljivosti ali produktivnost kapitala.

Vemo, da so naložbe v proizvodnjo in predelavo jekla relativno zelo visoke. V tem je razlog, da jih Zahod in Vzhod poskušata čim bolj izrabiti. Na eni in drugi strani je v metalurgiji vpeljano neprekinjeno, običajno štiriizmensko delo. Tudi naša samoupravna družba si ne more privoščiti luksuza in puščati drage proizvodne naprave mirovati. Želja o takem posodabljanju in avtomatizaciji proizvodnje, da se delo lahko omeji le na dopoldansko izmenjo, je nerealna. Več se vlaga v stroje in naprave, večji je delež fiksnih stroškov proizvodnje, zato enoizmensko delo brez škode lahko organiziramo le pri ročnih delih, kjer sta lopata in kramp edino sredstvo za delo. Bolj se od teh del oddaljujemo, več je potrebnih naložb v proizvodne agregate, bolj je ekonomsko nujno večizmensko delo.

Slovenske železarnе čakajo v bližnji prihodnosti zahtevne naloge; dragim surovinam in energiji bodo morale dodajati več znanja in izkušenj in ustvarjati novo, znatno višjo vrednost. Doseženi količini bo treba dati višjo kakovost, plemenita večstopenjska predelava jekla bo morala biti pretežni predmet poslovanja. Strukturno bogatenje proizvodnje in naravnost predelave na kvalitetnejša jekla bo najprej treba uresničiti v lastnih vrstah, tozdihih sozda SŽ. Izvoz izdelkov in znanje mora postati razreševalec vseh spornih zadev o vlogi Slovenskih železarn, zunanjetrgovinski učinki sozda pa postati devizni priliv slovenske plačilne bilance. To je edini recept renesanse in krepitve slovenskega železarstva.

V Sloveniji je vedno več šolaní ljudi, zato bo vsa dela treba dvigniti na višjo inteligenčno raven. Umsko delo bo moralo spodburiti fizične napore, objektivno vrednotenje dela pa fluktuacijo. V kratkem bodo Slovenske železarne imele prek 500 fakultetno izobraženih strokovnih delavcev. To je velika brigada, ki bo svojo prisotnost v železarstvu upravičila s tem, da bo že v prvem srednjeročnem planu drugega desetletja sozda SŽ povprečno vrednost blagovne proizvodnje podvojila. V tem prizadevanju bo naletela na široko podporo vseh zvestih in sposobnih jeklarjev in vsega prebivalstva, katerega usoda je odvisna od proizvodnje jekla.

GREGOR KLANČNIK

V GRADNJI CENTER ČRNE METALURGIJE

Zbiralci in uporabniki sekundarnih surovin kovinskega izvora so v lanskem letu na gospodarski zbornici v Beogradu podpisali samoupravni sporazum o združevanju sredstev za izgradnjo centra črne metalurgije v Železniku in delitvi skupnega prihodka.

V financiranju in poznejši uporabi predelanih odpadkov bodo sodelovali: SOUR INOS, Livničko metalski kombinat, Livnica Beograd, Industrija mašina Ivo Lola Ribar, Industrija motora Rakovica, Železarna Smederevo, Geneks, Tehnopromet in Parking servis. V tem združenju sodeluje tudi Beobanka.

Bodoči center za predelavo starega železa (stari stroji, av-

tomobili, bela tehnika idr.) bo v prvi fazi izgradnje lahko predelal 120.000 t, pozneje pa celo 250.000 t odpadkov letno. Investitor te pomembne investicije je delovna organizacija INOS. Celotna investicija bo znašala 201,6 milijona din. Podpisniki tega sporazuma oziroma porabniki bodo zagotovili 65,8 milijona din.

Opravičenost vlaganj in izgradnje tega centra je dokazana na ugotovitvi, da znašajo stroški predelave odpadkov v surovo jeklo samo eno šestino od stroškov, ki nastanejo pri proizvodnji surovega jekla in rude.

Povzeto iz Inform. lista »Sekundarne sirovine«

Novi samoupravni organi

Na dan referendumu smo opravili tudi volitve v samoupravne organe. Izvolili smo:

— delegate v delavske svete TOZD in DS

— delegate v organe samoupravne delavske kontrole v TOZD in DS

— delegate v delavski svet delovne organizacije in samoupravno delavsko kontrolo delovne organizacije

— delegate v odbor posebne finančne službe delovne organizacije

— delegate za člane in namestnike disciplinske komisije delovne organizacije, predsednika in in podpredsednike ter člane te komisije iz zbora združenega dela

— delegate v delavski svet SOZD Slovenske železarne

— delegate v odbor SDK SOZD Slovenske železarne

— delegate v odbor interne banke SOZD Slovenske železarne

Novoustanovljene temeljne organizacije jeklarna, valjarna I, valjarna II in jeklovlek so tokrat izvolili tudi delegate skupnosti in zbora združenega dela.

Naj zapišemo, da so vsi predlagani kandidati prejeli potrebno večino glasov in bili tako izvoljeni v zgoraj navedene organe.

V tej številki objavljamo sestav delegatov v organih na ravni delovne organizacije in v SOZD Slovenske železarne.

— v delavski svet delovne organizacije so bili izvoljeni:

DELAVSKE SVETE DO:

Delegat

1. Janžekovič Srečko
2. Vajdič Franc
3. Burič Alojz
4. Gajšek Branko
5. Čehovin Boris
6. Borovšak Franc
7. Drogenik Ivan
8. Kroflič Zdravko
9. Butinar Milan
10. Gajšek Branko
11. Ritenšek Miro
12. Jevšnik Peter
13. Goršek Stane
14. Urleb Slavko
15. Strohmeier Mirko
16. Majer Tomo
17. Štefančič Vlado
18. Camloh Anton
19. Mahne Daniel
20. Čagalj Josip
21. Ramšak Marjan
22. Mikola Milan

TOZD-DS

- plavž
plavž
jeklarna
jeklarna
valjarna I
valjarna I
valjarna II
valjarna II
jeklovlek
jeklovlek
livarna I
livarna I
livarna II
livarna II
livarna II
MO
MO
TT
TT
vzdrževanje
vzdrževanje
vzdrževanje

23. Žibret Anton
24. Dvoršek Slavko
25. Cmok Franc
26. Zupanc Jože
27. Čanžek Janez
28. Dečman Milan
29. Simovič Dragan
30. Kropušek Alojz
31. Spolenak Andrej
32. Lazar Martin
33. Povalej Jože
34. Čretnik Ivan
35. Korent Rado
36. Bajramović Enver
37. Žolnir Ivan
38. Vrečko Stanko
39. Veber Martin

- vzdrževanje
energetika
energetika
transport
transport
KK
KK
GKSG
GKSG
DPG
DPG
PP
IR
EO
komerc.
finan.
kadr.

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA DO:

1. Planinšek Viktor
2. Hadić Rifat
3. Šolinc Milan
4. Arh Anton
5. Galuf Stanislav
6. Vogrinc Mihael
7. Šuster Maks
8. Virant Milan
9. Kranjc Vinko
10. Turnšek Jernej
11. Potočnik Drago
12. Lah Janez
13. Groznik Ljubo
14. Vrhovšek Franc
15. Kompolšek Matilda
16. Grubenšek Franc
17. Krošl Dušan
18. Barič Filip
19. Horvatič Zvone
20. Golež Lidija
21. Vrtovec Nada

- plavž
jeklarna
valjarna I
valjarna II
jeklovlek
livarna I
livarna II
MO
TT
vzdržev.
energetika
transp.
KK
GKSG
DPG
PP
IR
EO
komerc.
fin.
kadr.

ODBOR POSEBNE FINANČNE SLUŽBE DO:

1. Užmah Alojz
2. Tomažin Dominik
3. Verbič Stane

- plavž
jeklarna
valjarna I

Pričevanje iz NOB

27

TRN V PETI

Da je želel sojetnikom tudi dejansko pomagati, je dokazal naslednji dan, ko je poskrbel, da mu je dekle, s katero je imel vsak dan zvezo in mu je nosila tudi hrano v zapor, prinesla tudi pilo in nekaj drugega orodja, s katerim naj bi odstranili železje na oknih in ušli. Žal po tej poti ni šlo in poskus se ni obnesel, ker delo ni šlo brez hrupa in tudi prepočasno je bilo ob nenehnem nadzorovanju stražarjev.

Noč je nato minila brez posebnih presenečenj in pri svojih rednih obhodnih stražah niso posebno nadlegovali izmučenih jetnikov. Že navsezgodaj pa je spet pridivilj policaj v dežnem plašču s svojimi zločinskimi pretepači. Pri vsakem izmed zaporov so ugotavljali, koliko je še življenja in moči v njem, da bi lahko prenesel nadaljnje zaslišanje. Takoj so lahko videli, da je v naših treh junakih komaj še iskra življenja, saj se posebno Blisk niti obrniti ni mogel na ležišču brez tuje pomoči. Menda so se zato odrekli nadaljnemu zasliševanju za tisto dopoldne.

Zal pa ni ostalo pri tem. O-

krog enajste ure dopoldne so namreč nedičevci spet planili v sobo. Bili so tu policaj v dežnem plašču in oba stalna zasliševalca, poročnika Bato in Stevo, ter še vrsta drugih oficirjev. Kot vihar so se spravili nad Bliska in tovariša, jih preteпали in brcali in silovito zmerjali, češ, vam že pokažemo, kaj se pravi pritoževati se nad našim ravnanjem z vami. Vi ste, svinje banditske, organizirali delegacijo domačinov, da se je šla pritoževati v nemško komandanturo zaradi našega postopanja z vami. Vam že pokažemo pritoževanje, pobili vas bomo in to takoj, so kričali nad njimi. Pozneje so naši fantje zvedeli, da je šla delegacija Pivčanov k Nemcem v komandanturo in protestirala zaradi mučenja primorskih ljudi. Pritožili so se komandantu, da celo otroci ne morejo spati, ker imajo neprestano pred očmi krvave in do smrti izmučene ljudi, ki so skoraj morali hoditi po štirih skozi nasele, medtem ko so jih krvniki priganjali in preteпали s palicami. Zahtevali so od Nemcev, naj posredujejo oziroma postavijo ujetnike pred sodišče, da jim

bodo sodili, če so česa krivi, nikakor pa naj ne dovolijo več, da bi njihovi zavezniki Srbi tako kruto in nečloveško ravnali z njimi.

Komandant je dejansko poklical štab nedičevcev in mu prenesel sporočilo protestnega obiska domačinov ter tudi sam posredoval, naj svojega mučenja in ravnjanja z domačini in tudi partizani ne obešajo tako na veliki zvon in naj se omejijo na zasliševanje za zaprtimi vrati. To posredovanje je seveda izdajalske zločince spravilo s tira in vsi pobesneli so svojo jezo spet stresli predvsem na Bliska in njegova tovariša.

Ko pa so to svojo prvo neznanško jezo nekoliko ohladili, so vendarle upoštevali nemško posredovanje in poslej ujetnikom privoščili nekaj ur počitka, pa tudi preteпали jih niso več toliko. Pač pa sta zdaj svoje obiske in pridige med zaporniki pogosteje opravljala oba duhovnika — katoliški katehet in krvavi belogardistični poročnik ter pravoslavni pop, prav tako poročnik. Nenehno sta se sukala med izmučenimi jetniki in jih nagovarjala, se jim prilizovala in hinavčila, naj se jima izpovedo svojih grehov, nakar bodo dobili zanje odvezo in verjetno tudi prostost. Spet je bil Blisk tisti, ki ga je to prilizovanje najprej spravilo s tira. Kljub svoji skoraj popolni onemoglosti se je dvignil na ležišču in obema hinavcema odbrenkal strahotno

lekcijo o njunem izdajalskem in hinavskem početju, za katero bosta morala kmalu odgovarjati.

Ceprav je načelnik obveščevalne skupine, kapetan Stevo, javil po zvezi Primičevih deklet, da naj Blisk in tovariša še naprej vzdržijo vse sovražnikovo mučenje, ker jih namerava rešiti iz zapora s svojo skupino sodelavcev, preoblečenih v gestapovske in esesovske uniforme v noči med 29. in 30. marcem, oziroma v noči na 31. marec, če ne bo mogoče tega izvesti že prvo noč, se Blisk le ni zanašal samo na to, marveč je podvzel tudi sam v zaporu vse, da bi jih ta vesela novica ne zazibala v preveliko upanje in jih morebiti omrtvičila. Organizirano so se lotili dela in priprav na reševanje, kot da jim ni bila obljubljena nobena pomoč od zunaj. Z vtihotapljenim orodjem so se lotili železnih rešetk na oknu, kar so seveda morali delati samo ponoči in silno previdno, ker so zunanji stražarji na ulici in notranji v hodniku nenehno dobro nadzorovali svoje ujetnike. Nekajkrat so zato bili v nevarnosti, da jih stražarji odkrijejo, a se je vse še nekako srečno končalo. Seveda so jih vmes nenehno vznemirjali tudi zasliševalci, ki so ob vsakem času vdiral v zapor ter kričali nad jetniki in jih preteпали.

V noči s ponedeljka na torek, 27. marca 1945, so prav tako nenadoma pridrli in policaj v dežnem plašču je med jetnike tresčil

4. Stokavnik Drago	valjarna II
5. Hernavs Emil	jeklovlek
6. Zimšek Jože	livarna I
7. Bule Vinko	livarna II
8. Šramelj Alojz	MO
9. Gregorin Marija	TT
10. Gozdnikar Mirko	vzdržev.
11. Kavka Lidija	energ.
12. Ocvirk Franc	transp.
13. Čerenak Jožica	KK
14. Kavka Marjan	GKSG
15. Povalej Jože	DPG
16. Košec Franja	DSSS

O p o m b a : delovne skupnosti imajo skupnega delegata!

DISCIPLINSKA KOMISIJA DO:

1. Kozole Ivan	plavž	član
2. Vrečko Karl	plavž	nam.
3. Vengust Ivan	jeklarna	član
4. Zorič Franc	jeklarna	nam.
5. Kostanjevec Mirko	valj. I	član
6. Piliš Andrej	valj. I	nam.
7. Selič Edi	valj. II	član
8. Perčič Ivan	valj. II	nam.
9. Cehner Stanislav	jeklovlek	član
10. Zelič Branko	jeklovlek	nam.
11. Arih Franc	liv. I	član
12. Tadžič Sulejman	liv. I	nam.
13. Oprešnik Janez	liv. II	član
14. Koprivc Primož	liv. II	nam.
15. Jošt Franc	MO	član
16. Sevšek Miha	MO	nam.
17. Urbanc Alojz	TT	član
18. Planinšek Ivan	TT	nam.
19. Sovič Franc	vzdrževanje	član
20. Pišek Ivan	vzdrževanje	nam.
21. Vengust Dušan	energ.	član
22. Lukič Vojo	energ.	nam.
23. Horvat Milan	transp.	član
24. Mlakar Bogo	transp.	nam.
25. Magajna Vlado	KK	član
26. Zimšek Stane	KK	nam.
27. Šepetavc Marjan	GKSG	član
28. Župnek Ivan	GKSG	nam.
29. Tofant Marija	DPG	član
30. Kitak Marjan	DPG	nam.
31. Valant Mirko	PP	član
32. Felicijan Alojz	PP	nam.
33. Zekar Bogdan	IR	član
34. Zagoričnik Ignac	IR	nam.
35. Škoflek Albin	EO	član
36. Trdin Beno	EO	nam.
37. Klanjšek Albin	komerc.	član
38. Pušnik Jože	komerc.	nam.
39. Cmok Ferdo	fin.	član
40. Vidic Anton	fin.	nam.
41. Štefančič Ivan	kadr.	član
42. Gajser Darinka	kadr.	nam.

DELEGATI IZ SKUPNOSTI ZDRUŽENEGA DELA ZA DISCIPL. KOMISIJO:

Delegat	TOZD-DS
1. Cokan Jožica	kadr.
2. Gornik Franc	komerc.
3. Janžekovič Srečko	plavž
4. Kranjc Srečko	energ.
5. Mackovšek Anton	jeklarna
6. Ludvik Zvonka	GKSG
7. Pišek Alojz	TT

Predsednik DK Sovič Franc
 Podpredsednik Valant Mirko
 podpredsednik Urbanc Alojz
 podpredsednik Štefančič Ivan

DELAVSKI SVET SOZD SŽ:

1. Stepanič Erih	vzdrževanje
2. Camloh Anton	TT
3. Stokavnik Drago	valjarna II
4. Korent Rado	IR
5. Majer Tomo	MO

INTERNA BANKA SOZD SŽ:

1. Gozdnikar Mirko	vzdrževanje
2. Gregorin Marija	TT
3. Košec Franja	fin.
4. Strohmeier Mirko	liv. II
5. Tomažin Dominik	jeklarna

SDK SOZD SŽ:

1. Šuster Maks	livarna II

Svečanost ob jubileju

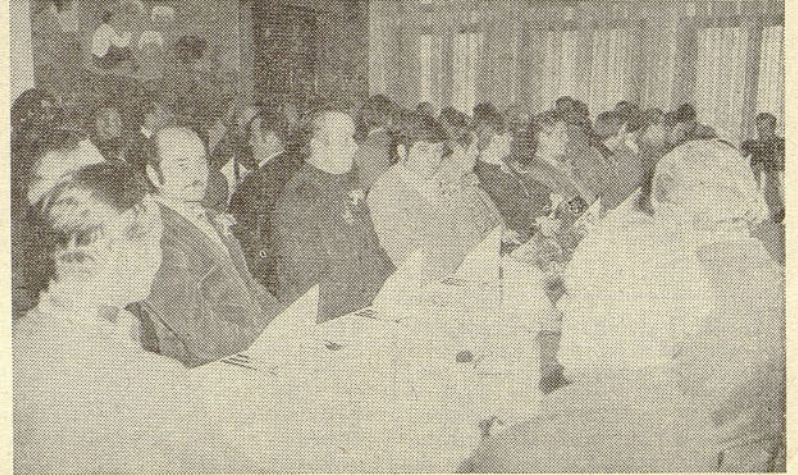
Delavci TOZD Elektroplavž in aglomeracija so 20. decembra 1979 svečano proslavili 25-letnico obratovanja elektroplavža. O razvoju in delu te temeljne organizacije smo že poročali v letu 1979.

Tokrat objavljamo posnetke s svečanosti, ki je bila v Domu železarjev na Teharjah. Svečanosti so se udeležili poleg zaposlenih v TOZD tudi delavci-upokojujenci te temeljne organizacije, družbeno-politične organizacije DO Železarne Štore in člani kolektivnega poslovnega odbora Železarne Štore.

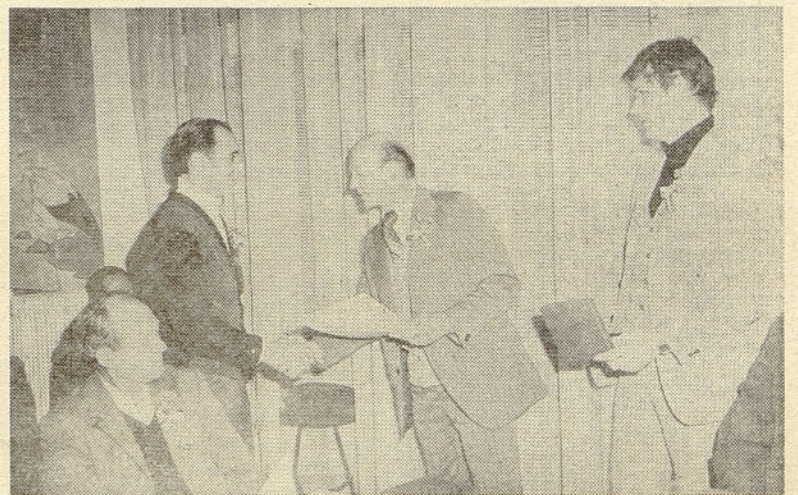
O pomenu jubileja je spregovoril predsednik delavskega sveta tov. Srečko Janžekovič. Za predsednikom delavskega sveta pa so spregovorili še vodja TOZD tov. Mihael Plahuta, predsednik KPO dipl. ing. Dušan Burnik in dipl. ing. Milko Starc. Nato je sledila podelitev priznanj in plaket tistim delavcem, ki so svoje delo združevali v tej temeljni organizaciji 25, 20 in 10 let.

Delavski svet te temeljne organizacije je na tej svečanosti spregovoril med drugim tudi sklep, da se plavžarji Železarne Štore pridružujejo praznovanju dneva plavžarjev Jugoslavije, ki bo letos že drugič.

Uredništvo

Na svečanosti so bili zbrani vsi, tudi upokojujenci

Podelitev priznanj in plaket za zvestobo kolektivu plavža

Pozdrav prvega obratovodje na elektroplavžu dipl. ing. metalurgije Milka Starca na svečani proslavi

Posvetovanje o kadrih v metalurgiji

Teško bi bilo strniti posvetovanje v kratek zapis, ker je bilo tako v osrednjem referatu kot v bogati razpravi osvetljena vrsta bistvenih problemov, ki tarejo danes kadrovanje za delo v metalurgiji.

Organizatorji posvetovanja so bili: zveza rudarskih, geoloških in metalurških inženirjev in tehnikov; republiški sindikat delavcev proizvodnje in predelave kovin — republiški odbor; posebna izobraževalna skupnost za metalurgijo; splošno združenje črne in barvaste metalurgije in livarn Slovenije. Gostitelj tega drugega posvetovanja v mesecu decembru je bil IMPOL Slovenska Bistrica. Ze prvo posvetovanje, ki je bilo leto prej v Storah, je vzniklo zaradi vedno večje problematike pridobivanja kadrov za delo v metalurgiji. Drugo posvetovanje je bilo na osnovi izkušenj in rezultatov temeljitejše pripravljeno. To dejstvo nam lahko vpliva tudi več optimizma pri razreševanju dokaj pereče kadrovske problematike.

Brez dvoma je posvetovanje pokazalo, da s kadrovsko podobo v metalurgiji ne moremo biti zadovoljni. Trpimo zaradi pomanjkanja kadrov vseh izobrazbenih struktur, od ozkega profila delavcev, pa do fakultetno izobrazbenih strokovnjakov. Tudi številna udeležba zastopnikov, uporabnikov in izvajalcev, zavodov, ustanov in inštitutov iz vse Slovenije je potrdilo, da je problem kadrovanja za metalurgijo toliko pereč, da mu je nujno treba najti še pravočasno primerno zdravilo.

V Sloveniji imamo številna izobraževalna središča za delavce v metalurgiji z zadostnimi kapacitetami, ki jih žal ne moremo napolniti in tudi na žalost kasneje ne uspešno zadržati v stroki. Nekateri razlogi za takšno stanje tičijo v tem, da nismo znali mladim vzbuditi primernega zanimanja. Saj je pri odločanju za poklic metalurga zelo močno prisotna še zastarela miselnost, da gre za najtežje in umazano delo, ne vedoč, da je danes v metalurgiji vrsta visokomehaniziranih naprav s sodobnimi tehnološkimi procesi, ki so ali pa bodo v kratkem računalniško vodeni.

Mladim moramo na primeren način prikazati vse prednosti in v ta krog vključiti vse učitelje-mentorje, ki bodo znali predstaviti tudi naš napredek in tako primerno motivirati našo mladino. Vse to narekuje vedno tesnejše sodelovanje med združenim delom in šolami, kar je ob uvajanju usmerjenega izobraževanja še posebej pomembno.

Prav gotovo je pozitivno, da imamo izobraževalne ustanove za metalurško področje, ki so v stanju vzgojiti zadosti kvaliteten kader; vendar je treba storiti še mnogo, da bi njihove kapacitete uspeli tudi zasesti. Druga težava je v tem, da nam delavci ne ostanejo v stroki in da smo priča previsoki fluktuaciji. Dejstvo, da imamo vedno manjši priliv delovne sile iz drugih republik in da lahko pričakujemo še določen

osip kadrov, ki zdaj dela pri nas, zahteva od nas vsekakor novih rešitev. Posvečati bomo morali še več truda za ugodje delavca, prehrano, stanovanje, rekreacijo itd. Tudi kadrovske službe čaka na tem področju še vrsta nalog, ki jim bo kos le s primerno organiziranostjo in odgovarjajočo kadrovsko zasedbo. Poklicu metalurga bo treba dati večjo družbeno veljavo in zadosti prepričljivo prikazati, da se je v metalurgiji marsikaj spremenilo na boljše. Bolj bomo morali paziti na to, da nove objekte ne bomo prehitro spremenili v stare oziroma jih zanemarili in napravili s tem nepriljavne — odbijajoče.

Kratek pregled o tem, kaj so povedali razpravljalci, kaže, da so bila stališča dokaj enotna — povedali so naslednje:

Status delavcev v metalurgiji je bil že zgodovinsko priznan le, da smo ga počasi razvrednotili. Bazna industrija mora napredovati, sicer bomo še bolj vezani na uvoz ob vse bolj razvijajoči se predelovalni industriji.

Pomanjkanje kadrov v metalurgiji se pojavlja na vseh nivojih, predvsem pa manjka fizičnih delavcev. Vse preveč ostajamo na tem, da ugotavljamo, premalo pa ukrepamo in strokovno pristopamo k načrtovanju in pridobivanju kadrov. Perspektivno bomo potrebovali bistveno strokovnejši kader in se ne bomo mogli zadovoljiti s tem, da ostaja za naše izobraževanje povečini samo izbirek.

Študij ob delu zavzema vedno večji razmah in tako dopolnjuje velik primanjkljaj rednega vpisa na metalurško fakulteto. Izkušnje kažejo, da naši novi fakultetno izobrazeni kadri preslabo obvladajo tuje jezike, kar kaže na potrebo po ponovni uvedbi tujih jezikov na tehniške visoke šole.

Vse preveč smo zaposlili nekvalificiranih delavcev na dela, ki zahtevajo kvalifikacijo in s tem razvrednotili poklic in zmanjšali motivacijo za izobraževanje, na kar ima svoj vpliv tudi črtanje odbitkov zaradi manjkajoče izobrazbe.

Delavce vseh izobrazbenih stopenj je treba regrutirati iz bližnje okolice, ker samo na te lahko resneje računamo. Odliv mladine v izobraževanje za netehniške poklice je postal občutno prevelik, žal pa še vedno močno privlačen.

Pri izobraževanju ozkih profilov se nam je v preteklosti vse preveč regrutiralo učencev posebnih šol, ki niso kos dokaj velikim zahtevam in še zlasti velikim odgovornostim pri praktičnem delu. Glede kadrov smo v splošnem v krizni situaciji, pri kateri je mogoče z gotovostjo ugotoviti, da v Sloveniji nimamo več rezervne delovne sile. Vsaka občina dela svoje programe industrije in seveda na to zaposlitev. Zaposlovanje ne bi smelo več naraščati. Investicijski elaborati bodo morali v prihodnje postaviti v ospredje kadre in na tem graditi prihodnjo novo ali razširitev proizvodnje.

Poudarjeno je bilo splošno mnenje, da industrija še premalo pozna naloge, ki jo čakajo s prehodom na usmerjeno izobraževanje.

Plod tehtne in splošno razgibane razprave, kot tudi osrednji referat predsednika izvršnega odbora PIS za metalurgijo, tov. Valentina Črva, je nakazal vrsto problemov in tudi rešitev, ki so strnjene v dobro pripravljenih zaključkih, ki jih je posvetovanje na koncu svojega plodnega dela tudi sprejelo.

Zaključki drugega posvetovanja o kadrih v metalurgiji, ki je bilo 19. decembra 1979 v IMPOL Slovenska Bistrica.

1. Razprava, v kateri je sodelovalo več kot tretjina vseh navzočih, je pokazala, da je bil referat, ki ga je podal tov. Valentin Črv, ustrezen. Prikazal je večino problemov, ki jim že leta sledimo v kadrovski politiki v metalurgiji. Referat je bil v celoti podprt, zato ga bomo udeležencem tudi dostavili kot sestavni del zaključkov.

V razpravi je bil referat dopolnjen z nekaterimi popravki v statistični obdelavi.

V razpravi so razpravljalci poudarili nujnost boljšega nagrajevanja, kar je potrebno uskladiti s principi nagrajevanja po delu.

2. Razvojni programi temeljnih organizacij združenega dela morajo zajemati podatke o možnostih pokrivanja potreb z ustreznimi kadri. Razpoložljivost kadrov v okolici je osnovni pogoj za izbiro razvojnega programa temeljnih organizacij združenega dela, za delovne organizacije pa vse do panoge, zato moramo kadre bilancirati tako med družbenopolitičnimi skupnostmi kot tudi med panogami.

3. Načrtovanje kadrov mora biti strokovno pripravljeno, zato je potrebno preiti od sedanjega, pogosto improviziranega pristopa planiranja, že ob izdelavi tega srednjeročnega programa razvoja proizvodnje k planiranju potreb kadrov s strokovnimi metodami.

4. Za najprimernejše metode planiranja kadrov v organizacijah združenega dela za naslednje obdobje priporočamo indeksno korelacijsko metodo (za delovne organizacije z večjim številom zaposlenih) v praksi. Udeleženci posvetovanja bodo osnovne metode sprejeli z zaključki.

5. Kadrovske službe je potrebno bolje organizirati. Sposobne morajo biti, da skupaj z vzgojno-izobraževalnimi organizacijami pridobivajo dovolj mladih za vse vrste v metalurgiji potrebnih poklicev. V praksi bodo kadrovske službe uporabile načine za pridobivanje kadrov, ki so bili na posvetovanju omenjeni in so se v praksi izkazali kot uspešni.

6. Z uvajanjem usmerjenega izobraževanja je potrebno pospešiti prilagajanje učnih programov v neposredni proizvodnji in to za vse vse stopnje šolanja. Glede na racionalizacijo in strokovnost šolanja metalurških kadrov moramo podpirati nadaljnje ustanavljanje novih centrov izobraževanja v manjših krajih ali centrih.

7. Z delitvijo dela med izobraževalnimi ustanovami bomo hitreje in bolje opremili specializirane izobraževalne centre, študentsko politiko pa omogočili usmeriti z ustreznimi popularizacijami tudi v šole za metalurške poklice.

Pri tem ugotavljamo, da nismo v metalurgiji dovolj seznanjeni z organizacijo usmerjenega izobraževanja in metalurškimi usmeritvami v delovnih organizacijah.

8. Za hitrejšo prilagajanje novim tehnološkim procesom moramo usposobiti kadre s funkcionalnim izobraževanjem, pri čemer bomo uporabili nove motivacijske ukrepe. Organizacije združenega dela bodo uspešne izkušnje s tega področja izmenjavale prek Splošnega združenja črne in barvaste metalurgije in livarn Slovenije.

9. Zadolžitve za izvajanje gornjih sklepov sodijo v pristojnost splošnega združenja, posebne izobraževalne skupnosti za metalurgijo, društva inženirjev in tehnikov, sindikatov.

Razmejitve teh zadolžitve bodo izdelane na odboru za izobraževanje pri Splošnem združenju črne in barvaste metalurgije in livarn Slovenije.

10. Izvajanje sklepov in njihovo realizacijo bomo ugotavljali na naslednjem posvetovanju, ki bo čez leto dni.

Alojz Pišek, str. inž.

Sta slišala za predlog ZIS? Ne? Poslušajta kaj so predlagali. Skupna poraba znotraj TOZD se sme povečati za 14%, tistim v negospodarstvu pa samo za 10%. Ja, draga tovariša, premisliti bo treba in iti nazaj v industrijo.

In kako si preživel novoletne praznike?

Uh, zanič! Za veliko denarja, malo muzike, prazen žep, pa še z ženo sva se zaradi tašče skregala.

Obravnane inovacije

Komisija za gospodarjenje in varstvo pri delu TOZD TT je na svoji 6. seji pri obravnavi inovacijskih predlogov sprejela naslednje sklepe:

1. Predlog št. 444 tov. Antona Fermolška iz TOZD TT »Vgraditev varnostne varovalke na elektroinstalaciji traktorja« se sprejme. Avtorju pripada enkratno nadomestilo.

2. Predlog št. 462 tov. Ignaca Trobiša iz TOZD TT »Orodje z vstavljivimi ploščicami in zaščitno pušo« se sprejme. Faktor ustvaritvene sposobnosti je 2 a, avtorju pripada več posebnih nadomestil. Prvo je izračunano na osnovi prihranka 20.887 din.

Komisija za gospodarjenje TOZD EPA je na svoji 5. redni seji pri obravnavi inovacijskih predlogov sprejela naslednje sklepe:

1. Za predlog št. 248 tov. Miloša Stanojevića in Martina Senice iz TOZD Vzdrževanje »Sprememba pritrditve drobilnega valja na gred drobilca koksa na aglomeraciji« se odobri izplačilo III. posebnega nadomestila. Prihranki znašajo 89.163,20 din, nadomestilo si avtorja delita v razmerju 50 : 50.

2. Za predlog št. 280 tov. Miloša Stanojevića iz TOZD Vzdrževanje »Izboljšava in rekonstrukcija pretočnih lokov in priključkov za hlajenje steznih cilindrov in objemnih obrocev na elektrodah TH peči« se odobri izplačilo II. posebnega nadomestila. Prihranki znašajo 246.070,55 din.

3. Predlog št. 440 tov. Miloša Stanojevića iz TOZD Vzdrževanje »Izboljšava hidravlike oljnih vodov na steznih cilindrih« se sprejme. Faktor ustvaritvene sposobnosti je 2 b. Avtorju pripadajo tri posebna nadomestila. Prvo je obračunano na osnovi prihranka 347.290,50 din.

Komisija za gospodarjenje TOZD Energetika je na svoji 14. redni seji pri obravnavi inovacijskih predlogov sprejela naslednje sklepe:

1. Predlog št. 461 tov. Voja Lukića in Hasana Harambašića iz TOZD Energetika »Avtomatsko dodajanje vode v sistem 1 iz Opoke« se sprejme. Faktor ustvaritvene sposobnosti je 2 a. Avtorjema pripadajo tri posebna nadomestila. Prvo se izplača na osnovi prihranka, ki bo obračunan po enem letu uporabe.

2. Za predlog št. 437 tov. Franca Cmoka, Iva Godicljia in Antona Mušića »Hladilni vložek stabilizatorja industrijskega gorilnika VARIO« se dopolni sklep s 13. seje, in sicer da lahko sprejmejo avtorji predloga tudi drugo in tretje nadomestilo, če bo predlog v uporabi nad 3 oziroma 5 let.

Komisija za racionalizacije TOZD Livarna I je na svoji 2. seji pri obravnavi predlogov sprejela naslednje sklepe:

1. Predlog št. 207 tov. Janeza Rezarja iz TOZD Vzdrževanje »Rekonstrukcija dvigala 10 Mp na 40/10 Mp žerjavu v livarni I« se sprejme. Avtorju pripada enkratno pavšalno nadomestilo.

2. Predlog št. 459 tov. Jožeta Žnidarja iz TOZD Vzdrževanje »Preureditev transporta peska« se sprejme. Faktor ustvaritvene sposobnosti je 3 b. Predlog bo ponovno obravnavan po enem letu uporabe.

Komisija za gospodarjenje TOZD Jeklarne in valjarn je na svoji 7. seji pri obravnavi inovacijskih predlogov sprejela naslednje sklepe:

1. Predlog št. 464 tov. Franca Godicljia iz TOZD Vzdrževanje »Rekonstrukcija električnega krmiljenja na koračni peči 1 in 2« se sprejme. Faktor ustvaritvene sposobnosti je 2 a. Avtorju pripadajo tri posebna nadomestila. Prvo je bilo obračunano na osnovi prihranka 74.122,83 din.

2. Za predlog št. 84 tov. Ivana Krumpaka iz mehanične delavnice »Ojačitev vmesnih podpor pri konti napravi« se odobri izplačilo III. posebnega nadomestila. Prihranek znaša 39.395,14 din.

3. Predlog št. 450 tov. Franca Ožka in Marjana Ramšaka iz TOZD Vzdrževanje »Hladilni sistem za hlajenje ležaja elektro motorja fine proge v valjarni I« se sprejme. Avtorjema pripadajo tri posebna nadomestila. Prvo bo izračunano eno leto po uporabi predloga.

4. Za predlog št. 134 tov. Franca Trafela iz jeklovleka »Izboljšava konicenja specialnih profilov« se odobri izplačilo II. posebnega nadomestila. Prihranki znašajo 103.682,19 din.

5. Predlog št. 456 tov. Jožeta Bovhe iz valjarne II »Preureditev odvoda pri odrezovalnih škarcjih v valjarni II« se sprejme. Avtorju pripada enkratno nadomestilo.

6. Predlog št. 457 tov. Vlada Šelekarja iz valjarne II »Preureditev ohišja kasetnih skrinj« se sprejme. Avtorju pripada enkratno nadomestilo.

7. Za predlog št. 83 tov. Martina Rojca iz mehanične delavnice »Zavarenje odprtih premera 70 mm na hladilni klopi« se odobri izplačilo III. posebnega nadomestila. Prihranki znašajo 121.809,46 din.

8. Predlog št. 466 tov. Dominika Tomažina iz jeklarne »Rekonstrukcija hladilne klopi konti naprave« se sprejme. Avtorju pripada enkratno nadomestilo.

9. Za predlog št. 262 tov. Dominika Tomažina iz jeklarne »Rekonstrukcija venca kristalizatorja za kokilo kv. 100« se odobri izplačilo II. posebnega nadomestila. Prihranki znašajo 59.490,95 din.

10. Predlog št. 415 tov. Branka Himmelreicha iz TOZD Vzdrževanje »Sprememba pri nastavitvi pritiska brušenja« se sprejme. Avtorju pripada enkratno nadomestilo.

11. Za predlog št. 95 tov. Stanka Zupanca iz TOZD Vzdrževanje »Kabelski vozički« se odobri izplačilo III. posebnega nadomestila. Prihranki znašajo 54.167,50 din.

Komisija za gospodarjenje TOZD KK je na svoji 4. seji pri obravnavi inovacij sprejela naslednje sklepe:

1. Predlog št. 427 tov. Nika Mogilnickija, Lazarja Jovanovskega iz TOZD KK in Marjana Mravljaka iz DS IR »Delovni pult z vrtljivimi ploščami za fino brušenje in poliranje« se sprejme. Faktor ustvaritvene sposobnosti je 2 a. Avtorjem pripada na osnovi prihranka 68.339,17 din enkratno nadomestilo. Vsak prejme tretjino.

Komisija za inovacije TOZD Livarna II je na svoji seji pri obravnavi inovacijskih predlogov sprejela naslednje sklepe:

1. Za predlog št. 95 tov. Stanka Zupanca iz TOZD Vzdrževanje »Kabelski vozički« se odobri izplačilo III. nadomestila. Prihranki znašajo 36.111 din.

2. Za predlog št. 87 tov. Franca Bukovška iz mehanične delavnice »Sprememba pri lopaticah axmana« se odobri izplačilo II. nadomestila. Prihranki znašajo 40.067,92 din.

3. Predlog št. 432 tov. Ivana Jevšenaka iz TOZD Vzdrževanje »Montaža podstavkov za pritrditev vibratorjev na dozatorju 50/PZ« se sprejme. Faktor ustvaritvene sposobnosti je 1 a. Avtorju pripadajo tri posebna nadomestila. Prvo je obračunano na osnovi prihranka 24.000 din.

4. Predlog št. 469 tov. Miodraga Banjevića, Mirka Strohmajerja in Vinka Amona iz livarne II »Izdelava skladišča surovin za kupolko« se sprejme. Avtorjem pripada pavšalno nadomestilo.

5. Predlog št. 471 tov. Staneta Goršaka iz TOZD livarna II »Sprememba vpenjalne glave pri brusilnem stroju FEIN — MS 40 840-2« se sprejme. Avtorju pripada enkratno pavšalno nadomestilo.

Oddelek za inovacije

iz krajevne skupnosti ŠT O R E

V enem zadnjih dni starega leta 1979 se je vodstvo štorske krajevne skupnosti sestalo na razširjeni seji skupaj z delegati in družbenopolitičnimi delavci kraja. Razpravljali so o ustanovitvi in delovanju samoupravne interesne skupnosti za pospeševanje kmetijstva v občini Celje in višini prispevne stopnje po tem sporazumu. Delegati so se odločili o zadevi ponovno razpravljati v januarju 1980. Povzeto iz diskusije: TOZD bodo morale prispevati nove milijone, prehrabena industrija in trgovina pa sta kot prvo zainteresirani za razvoj kmetijstva, premalo ali sploh kaj? (ne vemo) — soudeleženi v projektu! Sicer pa, nekaj sličnega je mislila tudi konferenca delegacij SIS železarne Štore z dne 17. decembra 1979.

DEDEK MRAZ

Dedek Mraz je letos obiskal tudi zaselke okoli Štor. Na veliko radost otrok so se igralci — amaterji štorskega AG Železar, priložnostno oblečeni seveda, popeljali skozi Kompole, Pečovje, Laško vas in Lipo. Kljub slabi informiranosti prebivalstva (lepaki so zadnji delovni dan starega leta ostali pri železniški kurirski službi), se je v hladnem nedeljskem dopoldnevu zbralo kar precej otrok pa tudi mamic in

Ob vstopu v novo leto sta predsednika Sveta skupščine in krajevne konference SZDL Gaberšček in Zelič govorila na tej seji o rezultatih v preteklem letu. Tovariš Jože Gaberšček je posebej pohvalil najaktivnejše delegacije in tovariša Štefana Krumpaka. Slednji je človek, ki nesebično pomaga vedno, kadar je treba pomoči. In vsem tistim krajem, ki tiho in diskretno pomagajo ustvarjati našem kraju lepši jutri, gre zahvala in priznanje.

Svet skupščine KS, kot glavni akter vseh dejavnosti za preobrazbo kraja je po besedah predsednika SZDL delal zelo dobro. Kaj bi ne, ko pa ima za svojega vodjo tako sposobnega in vitalnega moža, kot je inženir Jože Gaberšček!

očkov, občudujoč veseli Dedkov sprevid. Na vozova obeh furmanov konjskih vpreg se je nagnetlo otrok in pa harmonikarja Zdravko in Franci z Laške vasi.

Dedek Mraz je bil radodaren z bombončki in čokolado (sredstva za obdaritev je prispevala štorska krajevna skupnost, za kar se ji AG Železar in pa območne delegacije toplo zahvaljujejo), mamice pa so s steklenicami poskrbele, da so se lahko ogreli starejši spremljevalci (Nadaljevanje na 8. strani)

Rajanje z dedkom Mrazom na Pečovju

KADROVSKE VESTI

Upokojeni

V mesecu novembru so se v naši delovni organizaciji upokojili naslednji delavci:

Avgust VODIŠEK, rojen 11. 8. 1919, stanujoč Bodrež 16, Grobelno. V Zelezarni Štore se je zaposlil dne 13. 6. 1946 kot čistilec cevi. Kasneje je bil prerazporejen k opravljanju del in nalog odbijalec v livarni sive litine, kjer je ostal vse do upokojitve. Redno je bil upokojen dne 31. 8. 1979.

Valentin DOBERŠEK, rojen 18. 2. 1921, stanujoč Loka pri Zusmu 93. V Zelezarni Štore si je pridobil lastnosti delavca dne 17. 5. 1960 v gradbenem oddelku kot pomožni delavec. Kasneje je bil premeščen v TOZD Elektroplavž kot prebodar I, kjer je ostal vse do upokojitve.

Invalidsko je bil upokojen dne 23. 11. 1979.

Martin MASTNAK, rojen 23. 9. 1934, stanujoč Bukovje 9. V Zelezarni se je zaposlil dne 5. 8. 1957 kot strojni oblikovalec v šamotarni. Kasneje je bil prerazporejen v DS za investicije in razvoj kot skladiščni delavec v operativi, kjer je ostal vse do upokojitve.

Invalidsko je bil upokojen dne 30. 11. 1979.

Franciška METLIČAR, rojena 4. 6. 1917, stanujoča Štore 76. S 5. 10. 1963 si je pridobila lastnosti delavke v Zelezarni Štore. Prerazporejena je bila k opravljanju del in nalog čistilke v komunalnem oddelku, kjer je ostala vse do upokojitve.

Redno je bila upokojena dne 30. 11. 1979.

Pavla ČESNIK, rojena 2. 3. 1926, stanujoča Cesta na grad 19, Celje. V Zelezarni Štore se je zaposlila dne 1. 10. 1961 kot pomožna kuharica, kjer je ostala vse do upokojitve.

Redno je bila upokojena dne 30. 11. 1979.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

MARKA SENTJURCA

se najtopleje zahvaljujemo vsem prijateljem, sodelavcem in celotnemu kolektivu Zelezarne Štore, ki so mu poklonili cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala govorniku za lepe poslovilne besede ter godbi na pihala za žalostinke.

Zena in otroka

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta in moža

KARLA SIKOŠKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje; posebna zahvala velja štorskemu pihalnemu orkestru za zaigrane žalostinke in govorniku za poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala žena in sin Horsti ter Srečko z družino

Nada JAZBINŠEK, rojena 11. 7. 1924, stanujoča Trnovce. V Zelezarni Štore se je zaposlila k opravljanju del in nalog pletilka šare v komunalni.

Redno je bila upokojena dne 30. 11. 1979.

Slava VIDIC, rojena 27. 1. 1922, stanujoča Štore 151. V Zelezarni Štore se je zaposlila dne 5. 10. 1954 kot laborant. Kasneje je bila prerazporejena k opravljanju del in nalog kemik-analitik, kjer je ostala vse do upokojitve.

Redno je bila upokojena dne 9. 10. 1979.

Ivan OJSTERŠEK, rojen 29. 11. 1924, stanujoč Štore 5. V Zelezarni Štore se je zaposlil dne 15. 10. 1947 kot tehtalec-čistilec v livarni sive litine. Kasneje je bil prerazporejen k opravljanju del in nalog kurjač sušilnih peči, kjer je ostal vse do upokojitve.

Redno je bil upokojen dne 30. 11. 1979.

Dopisujte v

Štorski
ZELEZAR

(Nadaljevanje s 7. strani)

ci spreveda. Naj torej ostane ta zvrst zabave najmlajših tradicija tudi v bodoče. Pri tem ne mislim žalostnega konca, ki ga je doživel Dedkov koleselj, ki so ga objestneži v Štorah odvlekli ispred kulturnega doma, ga razdrli in vrgli v graben pod Kresnikami. Neodgovorno dejanje, vredno vse graje in sramote povzročiteljev!

ŠPORTNI AKTIV V LAŠKI VASI

Športni aktiv v Laški vasi je to postal tudi uradno, čeprav je obstojal že kako leto prej. Pred zimsko sezono, ko je dejavnost aktiva največja, so imeli dva sestanka. Zadali so si širok program dela. Eni obeh sej je prisostvoval tov. Tinček Veber, ki je svetoval aktivu, naj se tudi izven zimskih športov angažira pri telesni kulturi, saj so članom aktiva po predhodno določenem urniku na razpolago objekti v Štorah.

Kar 40 članov se je letos vključilo v Štorski Partizan. Datumsko so določili različna tekmovanja v

smučanju, kot na primer Jožijev memorial (za celo Krajevno skupnost — že tradicija), troboj vasi itd. Načrtuje se ureditev smuk proge v Makarjevi drči — Žlajfi. Tečaj smučanja za otroke bodo letos organizirani prav tam, saj je območje v osebi tov. Karlija Holcingerja dobilo tudi svojega vadiatelja. Partizan Štore pa bo aktivno posodil vlečnico.

Na sestanku skupaj s tovarišem Vebrom so govorili tudi o novi TRIM stezi, o brunarici v Žlajfi, tem lepem, lahko dostopnem kotičku, kjer naj bi uredili odbojkarško igrišče. Celo »Igre brez meja« so se spomnili.

Plan dela je obsežen, ker pa volje ne manjka, smo prepričani, da bo odbor s predsednikom Dragom Sivko skupaj z aktivom vse zadane naloge tudi realiziral.

Čeprav bo ta številka Zelezarja izšla šele po novem letu, želim vsem bralcem kot dopisnik — novičar štorske krajevne skupnosti — uspehov polno leto 1980!

Jože Kragelj

ŠTORSKI ZELEZAR — Glasilo OZD Slovenske Zelezarne ZELEZARNA ŠTORE — Izhaja dvakrat mesečno — Uredniški odbor: Gradskišnik Frido, Tomažin Anica, Knez Peter, dipl. ing., Kavka Franc, Renčelj Vlado, Uršič Rudi, Zelič Franc, ing., Zmahar Ivan — odgovorni in glavni urednik: Kavka Franc, pomožnik urednika: Uršič Rudi. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) — Tisk: AERO Celje — TOZD grafika — Rokopisov ne vračamo.